C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-175/2024 Judecătoria Edineț, sediul Briceni

Judecător: Procopișina Aurelia

D E C I Z I E
În numele Legii

26 martie 2024 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curții de apel Bălți

În componența:

Președintele de complet: Ion Talpa

Judecătorii: Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

judecând ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, comisar de justiție Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 28 decembrie 2023, privind admiterea plângerii condamnatului Galii Dumitru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 05 decembrie 2023, Galii Dumitru în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Galii Dumitru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Cauza dată a fost repartizată în mod automat aleatoriu prin intermediul PIGD judecătorului Andronache Aurelia.

Prin încheierea din data de 14 iunie 2023, s-a admis parțial plângerea condamnatului Galii Dumitru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a respins cerințele privind constatarea faptului deținerii condamnatului Galii Dumitru în condiții inumane în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioada 09.02.2011 - 28.03.2012, ca fiind depuse cu încălcarea termenului prevăzut la art. 473/2 alin. (5) CPP.

S-a constatat faptul că, Galii Dumitru a fost deținut în perioade 21.03.2016 - 27.04.2016, 25.05.2016 - 04.11.2016, 28.11.2017 - 24.04.2018, 17.09.2018 - 03.12.2018, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total 424 (patru sute patruzeci și patru) zile, în calitate de condamnat.

S-a constatat faptul că, Galii Dumitru a fost deținut în perioada 21 martie 2022 - 26 martie 2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioade 27.04.2016 - 25.05.2016, 04.11.2016 - 28.11.2017, 24.04.2018 - 17.09.2018, 03.12.2018 - 07.03.2022, 18.04.2022 - 02.08.2022, în total 1859 (una mie opt sute cincizeci și nouă) zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa lui Galii Dumitru cu 126 (una sută douăzeci și șase) zile, pentru 424 (patru sute patruzeci și patru) zile, în care acesta s-a aflat în detenție, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, cu calculare a 3 (trei) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție. În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa lui Galii Dumitru, cu 371 (trei sute șaptezeci și unu) zile, pentru 1859 (una mie opt sute cincizeci și nouă) zile, în care acesta s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calculare a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 8 (opt) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin.(4) CPP, care nu pot fi reduse, au fost lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Galii Dumitru prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2020 cu închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani, s-a redus cu 497 (patru sute nouăzeci și șapte) zile. (f.d.134-145)

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din data de 18 octombrie 2023 s-a dispus respingerea ca nefondat a recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani Socol Andrei împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 13.06.2023.

S-a admis recursul declarat de către condamnatul Galii Dumitru împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 13.06.2023, cu casarea încheierii parțial, în latura respingerii cerințelor condamnatului Galii Dumitru privind deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada **09.02.2011-28.03.2012,** cu remiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond, în alt complet de judecată.

Fiind investită cu o nouă rejudecare în fond a cauzei în latura condițiilor inumane în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 09.02.2011-28.03.2012, prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 28 decembrie 2023, s-a admis plângerea condamnatului Galii Dumitru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Galii Dumitru a fost deținut în perioada 09.02.2011-28.03.2012 în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 413 (patru sute treisprezece) zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa lui Galii Dumitru cu 83 (optzeci și trei) zile, pentru 413 (patru sute treisprezece) zile, în care acesta s-a aflat în detenție, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău cu calculare a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Galii Dumitru prin decizia Curții de Apel din 06 octombrie 2020 cu închisoare pe un termen de11 (unsprezece) ani, s-a redus cu 83 (optzeci și trei) zile.

S-a obligat administrația Penitenciarului nr. 13 Chișinău să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheieri.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 29 decembrie 2023, s-a dispus corectarea greșelii din alin. (2) și (4) al dispozitivului încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din data de 28 decembrie 2023, pe cauza penală la plângerea depusă de Galii Dumitru privind constatarea condițiilor inumane de detenție și anume în loc de ... ,,**09.02.2011-28.03.2012**,, - ,, **09.02.2012-28.03.2013**,,.

De asemenea, prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 29 decembrie 2023, s-a dispus corectarea greșelii din alin. (2) și (4) al dispozitivului încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din data de 28 decembrie 2023, pe cauza penală la plângerea depusă de Galii Dumitru privind constatarea condițiilor inumane de detenție și anume în loc de ... ,,**Penitenciarul nr.13 Chișinău**,, - ,, **Penitenciarul nr.11 Bălți**,,.

La 12 ianuarie 2024, directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, comisar de justiție, Andrei Socol, nefiind de acord cu soluția instanței de fond, conducându-se de prevederile art.305 alin. (8), 437 alin. (1), (4), 438, 444 alin. (1) pct.12, 473/4 alin. (9) Cod de pr.penală, a contestat-o cu recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Galii Dumitru .

În motivarea recursului, Directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Andrei Socol consideră încheierea recurată ca fiind una neîntemeiată și pasibilă casării din următoarele considerente:

În conformitate cu alin.5 art. 473[2] Cod de pr.penală, *plângerea referitoare la condiţiile detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Covenţia pentru apărar drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor de la locul de detenţie*".

Galii Dumitru a fost deţinut în Penitenciarul nr.11-Bălţi în arest preventiv în perioada 09.02.2012-28.03.2013. La data de 28.03.2013 Galii Dumitru a fost eliberat din penitenciar, fiind aplicat arest la domiciliu. Careva plângeri în adresa Curţii European a Drepturilor Omului privind încălcarea prevederilor art.3 CEDO nu a depus.

Ulterior, Galii Dumitru a fost arestat la data de 21.03.2016 (reţinut după darea în căutare). La data de 13.05.2019 a înaintat plângerea privind deţinerea în condiţii inumane/degradante în ordinea art. 473[2]-473[4] Cod de pr.penală.

Menţionează recurentul că, situaţia de deţinere lui Galii Dumitru în condiţiile inumane şi degradant în Penitenciarul nr.11-Bălţi în perioada arestului preventiv 09.02.2012-28.03.2013 a fost încetată la data 28.03.2013 în legătură cu eliberarea lui locul de detenţie.

Mecanismul compensator naţional de compensare pentru încălcarea condiţiilor de detenţie, garantate de art.3 CEDO (art.473[2]-473[4] Cod de pr.penală) a fost introdus la data de 01.01.2019. Termenul de prescripţie „*nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locurile de detenţie*", stipulat în alin.(5) art. 473[2] Cod de pr.penală, pentru perioada 09.02.2012-28.03.2013 a expirat la data de 02.05.2019.

Prin urmare, plângerea lui Galii Dumitru în opinia recurentului urmează a fi respinsă pe motivul omiteri termenului de prescripţie prevăzut la art. 473[2] alin. (5) Cod de pr.penală.

La data de 23 februarie 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de pr.penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 28 decembrie 2023, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Examinând materialele prezentate în raport cu motivele recursului declarat, Colegiul penal prin prisma art. 439 Cod de pr.penală, îl consideră în cadrul termenului de atac cu respingerea lui ca nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 28 decembrie 2023, fără modificări, din următoarele considerente:

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art. 469 alin. (1) pct.17[1]) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: *recursul este nefondat*;

În motivare soluției, Colegiul reține că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CtEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își execută pedeapsa în instituțile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern ar putea a priori a fi considerat efectiv

pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne și cu referire la caracterul compensator al remediului.

În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Iar dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Ținând cont de faptul, că prescripția reprezintă termenul general în interiorul cărui persoana poate să-şi apere dreptul încălcat pe calea înaintării unei plângeri în instanța de judecată, la caz fiind pus în aplicare cel stabilit de art. 473/2 alin. (5) Cod pr. penală, pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272, Colegiul consideră, că condamnatul Galii Dumitru perfect s-a încadrat în el, aflându-se și la moment în condiții de detenție, sesizând instanța la 19.05.2019 în interiorul termenului de șase luni stabilit prin lege.

Astfel, la examinarea cauzei în recurs, instanța ierarhic superioară a constatat faptul că, potrivit informației deținute de *Penitenciarul nr. 11 Bălți* condamnatul că Galii Dumitru s-a deținut în celule ce corespund condițiilor de detenție, fiind amenajate conform prevederilor anexei nr. 22 - 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați (SEPC), ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotare a celulelor blocul de regim; iluminarea de zi este asigurată natural prin geamuri și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri. Celule sunt dotate cu prize, cu aparate e protecție pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date. Aerisirea este asigurată natural și artificial prin: geamuri utilate cu deschiderea în două părți și oberliht; ușile care sunt dotate cu vizor și vizeta. Apă potabilă este asigurată în permanență de Î.M. „Regia Apa-canal Bălți", accesul la care este de 24 ore, iar în fiecare celulă persist lavoar cu robinet. Potrivit prevederilor pct. 466 din SEPC celule sunt conectate la sistem de canalizare și încălzirea sezonieră asigurată de S.A. „CET- Nord", mun. Bălți, și în perioada toamna-iarna temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 180C. Celulele de locuit sunt amenajate cu vas pentru closet de pardoseală şi lavoar, care este despărți de restul celulei. Totodată, conform art. 242/1 pct. 5), 12) Cod de executare, efectuarea, menținerea și respectarea curățeniei în încăperile de detenție este o obligație imperativă a deținutului, care se deține în aceasta încăpere. Referitor la starea sanitar - igienică se indică că, anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare și dezinsecție cu agenții economici de profil, care prestează serviciile respective periodic la necesitate. Deținutul Galii Dumitru a

fost asigurat cu toate produse de igienă necesară: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuța și păstra de dinți, care sunt repartizate conform anexei nr. 7 aprobată prin Hotărâri Guvernului nr. 609 din anul 2006. Spălarea lingeriei de pat se face săptămânal, conform registrului şi graficului stabilit în spălătoria penitenciarului, spălătoarea fiind dotată cu 3 mașini de spălat cu diferită greutate și cu centrifugă pentru uscarea hainelor, iar la cerința deținuților hainele spălate sunt puse la uscat în locul special amenajat pentru uscarea. Deținuți au acces la baie, care se petrece nu mai puțin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit, la temperatura admisibile și în strictă conformitate cu prevederile SEPC.

Se mai indică în raport, că Penitenciarul nr. 11 Bălți, are statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, ce prevede deținerea permanentă în celulă închisă a deținuților, cu acordarea plimbării zilnice cu o durată de o oră.

Astfel, conform graficului, condamnatului Galii Dumitru i-a fost acordată plimbare zilnică la aer liber cu o durată de cel puțin 1 ore pe zi în loc special amenajat în conformitate cu prevederile art. 215 Cod de executare.

Fiind penitenciar cu statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, P- 11 nu dispune de locuri special amenajate pentru fumători, însă, dispune de 3 celule care sunt destinate pentru nefumători şi la cererea acestora sunt amplasați în ele. Administrația instituției organizează implicarea deținuților în activități educative, ocupaționale, informativ-culturale, religioase și programe de reintegrare socială. În procesul de resocializare deținuților li se acordă asistență psiho-socială, cu implicarea a mai multor instituții de stat. Conform art. 208 Cod de Executare deținuții au acces la informație prin intermediul bibliotecii penitenciarului care dispune de ziare, reviste actualizate, literatură juridică, artistică, de creație etc.

La finele fiecărui an instituția penitenciarului alocă surse financiare pentru abonarea la ziare și revista pentru biblioteca penitenciarului. Dreptul la corespondență este asigurat nelimitat, fiind instalate în fiecare bloc de regim cutii poștale și zilnic colectate de reprezentantul Poștei Moldova.

Pe parcursul întregii perioade de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, deținutul Galii Dumitru a beneficiat de un regim alimentar, care este în strict conformitate cu prevederile SEPC, hrana caldă fiindu-i distribuită conform Hotărârii Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, zilnic de trei ori, cu respectarea normelor sanitare de igienă şi conform meniului aprobat săptămânal. Excepții de la regimul alimentar comun se face în baza prescripției medicului, pentru deținuții cărora li se cuvine o dietă specială şi alimentare suplimentară.

Pe perioada de raport, pe timpul deplasărilor în instanțele de judecată, nu a fost asigurat cu pachet cu provizii din motiv că, toate ședințele de judecată s-au desfășurat până la masă sau după masă. Astfel, reușea să ea masa în incinta penitenciarului. În ce privește acordarea asistenței medicale se indică că, în

penitenciar activează Secția medicală, condiții fiind satisfăcătoare, unde deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului necesar ori de câte ori este nevoie sau la cerere. Condamnații beneficiază de mod gratuit de asistenta medicală și de medicamente în volumul stabilit de programul Unic al Asigurări obligatorii de asistența medicală. Totodată, penitenciarul anual închei contracte de prestare a serviciilor medicale cu Spitalul municipal Bălți, Centrul stomatologic Bălți și alte pentru consultații la specialiști de profil.

Prin urmare, Colegiul reține că, instanţa de judecată în mod ferm a apreciat critic aspectele invocate de către administraţia penitenciarului nr.11 Bălți, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părţi, în lipsa altor dovezi, instanţa just s-a bazat pe legislația națională și practica CEDO în domeniul dat.

Or, în urma celor constate supra, Colegiul susține că, instanţa corect a reținut în prezenta speță că deținutul Galii Dumitru a fost plasat în celule unde nu a fost receptată norma spațiului locativ, lipsa sistemului de ventilare și umezeală în celule; lipsa locului special amenajat pentru fumători; acordarea asistenței medicale necalitativă; apă potabilă de calitate rea. Totodată, penitenciarul este de tip celulă, ce prevede deținerea permanentă în celulă închisă a deținuților. Faptul că, condamnatul s-a deținut în condiții unde nu se respectă norma spațiului locativ se confirmă și prin Rapoartele menționate supra.

Astfel, instanța corect a considerat că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Galii Dumitru pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenţie, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Reiterând cele menționată supra, având în vedere distincţia normelor procedural penale aplicabile în dependenţă de calitatea deţinutului la momentul deţinerii sale, Colegiul consideră că instanța de fond corect a reținut că, Galii Dumitru s-a aflat în condiţii de detenţie contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr. 11 Bălți în total 413 zile.

Or, suferințele avute de către Galii Dumitru în cadrul deținerii sale cadrul P-11 Bălți, Colegiul în respingerea argumentelor din recurs atestă, aplicarea corectă de către instanță a prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, prin calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în perioadele de referință, în condiții contrare art. 3 a Convenției, unde Galii Dumitru și-a executat pedeapsa penală, bazându-și în acest sens soluția pe cadrul legal intern, modificat prin legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care la dispoziția art. 469 alin. (1) pct. 17/1) stabilește posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condițiilor de detenție, despăgubindu-i pe condamnați

prin reducerea ei conform art. 473^2 alin. (3) Cod pr. penală, în cazul în care acestea sunt contrare garanțiilor acordate de art. 3 a Convenției.

Subsecvent, instanța de recurs la capitolul modului de calculare a reducerii pedepsei prin prisma art. 473/4 Cod de pr.penală, nu a găsit careva incertitudini de a interveni și a modifica soluția judiciară, or instanța de fond a dat deplină eficiență prevederile art. 473/4 alin.(4) Cod pr. penală, prin calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în penitenciarul nominalizat, în condiții contrare art. 3 a Convenției.

Or, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază ca fiind nefondat recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Andrei Socol referitor la prescrierea termenului de prescripție în vederea adresării constatării condițiilor inumane de detenție avute loc în P-11 Bălți, or instanța de fond pe marginea acestei chestiune o oferit o motivare suficient de convingătoare pe care instanța de recurs o acceptă fără careva rezerve în condițiile în care potrivit materialelor cauzei penale Galii Dumitru la momentul întrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 272 din 29.11.2018, - 01.01.2019 se afla în detenție, respectiv în termenul prevăzut de 6 luni, la data de **19 mai 2019** a înaintat plângere privind condițiile de detenție la Judecătoria Bălți, sediul Central, însă plângerea a fost respinsă, deoarece la acel moment Galii Dumitru nu avea statut de condamnat.

De rând cu aceasta, instanța de fond în just a constatat faptul că, chestiunea constatărilor condițiilor inumane avute loc în perioada nominalizată în P-11 Bălți nu a fost soluționată nici prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2022, prin care i-a fost stabilită pedeapsa penală definitivă, explicându-i dreptul de a adresa plângerea la judecătorul de instrucție din raza de activitate a Instituțiilor penitenciare în care acesta se deține privind constatarea condițiilor de detenție contestate în temeiul art. 473/3-473/4 Cod de procedură penală. (f.d. 110 - 112).

Astfel, instanța de fond în mod corect a ajuns la concluzia că, plângerea condamnatului Galii Dumitru este depusă pe parcursul detenției în condiții pe care le consideră precare, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la incidența art. art. 473/2, 473/3 și art. 473/4 Cod de procedură penală fiind introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare la 01.01.2019 se constată că, prevederile art. 473/2 alin. (5) Cod de procedură penală au fost respectate pe deplin, fapt pentru ce instanța de recurs la capitolul dat consideră că legislația pertinentă speței a fost respectată pe deplin iar cele declarate de către deponentul recursului nu pot fi apreciate tangibile speței și nici servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține caracterul neîntemeiat a argumentelor invocate în recursul formulat de către directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Andrei Socol fapt pentru care îl va respinge, păstrând neschimbată soluția instanței de fond ca fiind una întemeiată și motivată.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 28 decembrie 2023 privind admiterea plângerii condamnatului Galii Dumitru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Ion Talpa**
Judecători: **Oxana Mironov**
Svetlana Șleahtițki